

Udskriftsdato: 20. december 2025

KEN nr 9303 af 01/10/2001 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse C-51-01 om Føllings syge (PKU) - diætkost - graviditet - tilkendelsestidspunkt - merudgifter

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 350032-01

Ankestyrelsens principafgørelse C-51-01 om Føllings syge (PKU) - diætkost - graviditet - tilkendelsestidspunkt - merudgifter

Resume:

En kvindelig ansøger, der led af Føllings Syge (PKU) fandtes berettiget til at få dækket merudgifterne til ekstra diætkost i forbindelse med graviditet, da der var tale om nødvendige merudgifter ved forsørgelsen, og da merudgifterne var en følge af lidelsen.

Der kunne først ydes hjælp fra ansøgningstidspunktet, da ansøgning ikke fandtes at være indgivet inden rimelig tid efter merudgifternes afholdelse, og da der ikke var tale om uopsættelige merudgifter.

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 944 af 16. oktober 2000 - § 84, stk. 1

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 100

Sagsfremstilling:

En ansøger, der led af Føllings Syge (PKU), søgte den 17. maj 2000 kommunen om tilskud til kost (specialprodukter) til diætbehandling i forbindelse med en planlagt graviditet. Den særlige diætbehandling var påbegyndt den 1. februar 2000. Kommunen afslog ansøgningen med den begrundelse, at der ikke var tale om nødvendige merudgifter for at få dagligdagen til at fungere, men diætudgifter til en speciel situation.

Ansøgeren indbragte kommunens afgørelse for det sociale nævn, der tiltrådte afslaget med den begrundelse, at den påbegyndte diæt alene var påkrævet under den planlagte graviditet. Efter nævnets opfattelse medførte lidelsen Føllings Syge i ansøgerens tilfælde ikke en betydelig og varigt nedsat funktionsevne, som er en forudsætning for dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen efter § 84 i lov om social service.

Fra John F. Kennedy-instituttet var det oplyst, at PKU er en arvelig stofskiftesygdom, som kræver en livslang proteinfattig kost suppleret med de livsvigtige amino-syrer i form af tabletter eller pulver. I ubehandlet tilstand medfører PKU mental retardering. Diæten er livslang og skal intensiveres under graviditet for at hindre, at fosteret får misdannelser og bliver mentalt retarderet.

I forbindelse med graviditet havde ansøgeren en merudgift til kost til lavproteinprodukter, specielt proteinfattigt brød og pasta m.m. Merudgiften var af John F. Kennedy-instituttet beregnet til kr. 916 pr. måned. Den særligt strenge diæt skulle holdes i månederne forud for graviditeten og under hele graviditeten. Fra John F. Kennedy-instituttet anbefalede man, at kommunen dækkede de udgifter til kost, som ansøgeren havde i forbindelse med den intensiverede diæt for at give de bedste betingelser for graviditetsforløbet samt gøre det bedst mulige for barnet.

John F. Kennedy-instituttet oplyste, at instituttet betaler udgifterne til diætpræparater i form af tabletter eller pulver til både børn og voksne med lidelsen PKU. Denne betaling sker via midler fra staten, som er afsat via en bevilling på finansloven. Der er imidlertid ikke hjemmel på finansloven til at betale for specialkost i forbindelse med graviditet. John F. Kennedy-instituttet havde imidlertid erfaring for, at landets kommuner bevilger denne specialkost efter § 84 i lov om social service.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om nødvendig ekstra diætkost, som kun er nødvendig omkring graviditetsperioden til personer med stofskiftesygdommen PKU, kan ydes efter § 84 i lov om social service.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøgeren var berettiget til dækning af merudgifter til diætbehandling i forbindelse med en planlagt graviditet, jf. § 84, stk. 1, i lov om social service.

Ankestyrelsen fandt endvidere, at ansøgeren var berettiget til at få sine merudgifter til diætbehandlingen dækket fra den 17. maj 2000, hvor hun indgav ansøgning til kommunen.

Begrundelsen for afgørelsen var, at Ankestyrelsen fandt, at udgiften til diætbehandling var en nødvendig merudgift ved forsørgelsen i forbindelse med ansøgerens graviditet, og at merudgiften var en følge af hendes lidelse PKU.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at det af formuleringen af § 84, stk. 1, i lov om social service sammenholdt med bemærkningerne til § 84 i lovforslag nr. L 229 og § 1, stk. 2, i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 106 af 16. februar 1998 om afgrænsning af personkredsen efter lov om social service § 84, stk. 3, fremgår, at bl.a. personer med lidelsen PKU (Phenylketonuri) kan få hjælp til dækning af merudgifter til diæt, hvis merudgifterne er nødvendige ved forsørgelsen og er en følge af lidelsen.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at ansøgeren ifølge oplysninger fra John F. Kennedy-instituttet havde lidt af PKU, siden hun var spæd.

Ankestyrelsen lagde endelig vægt på, at merudgiften til diætbehandling i forbindelse med ansøgerens graviditet ifølge oplysningerne fra John F. Kennedy-instituttet var nødvendig ved forsørgelsen og var en følge af hendes lidelse, da fosteret ellers blev misdannet og mentalt retarderet.

Begrundelsen for, at ansøgeren var berettiget til at få dækket sine merudgifter til diætbehandling fra den 17. maj 2000 var, at Ankestyrelsen fandt, at hun ikke indenfor rimelig tid efter diætbehandlings påbegyndelse havde indgivet ansøgning om dækning af merudgifterne til kommunen. Endvidere fandtes merudgifterne ikke at være uopsættelige, da der havde været tale om en planlagt graviditet.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at der som udgangspunkt ikke kan ydes hjælp til dækning af udgifter afholdt inden indgivelse af ansøgning til kommunen, medmindre der er tale om en uopsættelig udgift. Ankestyrelsen henviste herved til SM 0-30-89, hvor en ansøgning indgivet ca. 3 uger efter afholdelsen af en medicinudgift ikke fandtes at være indgivet indenfor rimelig tid. Ankestyrelsen henviste endvidere til SM 0-35-99, hvor Ankestyrelsen lagde til grund, at det er et almindeligt princip i bistandsloven (nu lov om social service), at ansøgning skal indgives og bevilling modtages inden anskaffelsen, medmindre udgiften er uopsættelig.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at ansøgeren påbegyndte den intensiverede diætbehandling den 1. februar 2000, og på, at hun indgav ansøgning til kommunen om dækning af merudgifterne ved diætbehandlingen den 17. maj 2000.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.